

Kan du spotte børn med cøliaki?

VI HAR BRUG FOR DIN HJÆLP

Cøliaki er en arvelig, autoimmun sygdom, som er voldsomt underdiagnosticeret. Som sundhedsplejerske kan du være med til at spotte tegn på cøliaki hos de børn, du møder. Ubehandlet cøliaki kan have alvorlige konsekvenser.

1 UD AF 100 HAR CØLIAKI

Det svarer til 55-60.000 danskere. Kun omkring en fjerdedel er diagnosticeret.

HVAD SKAL DU KIGGE EFTER?

Symptomer på cøliaki kan komme fra hele kroppen. Nogle af de almindeligste symptomer og risikofaktorer er:

- Træthed og udmattelse
- Vægttab
- Jern- og vitaminmangel
- Ledsmerter
- Diarré eller forstoppelse
- Mavesmerter
- Opkastninger
- Cøliaki hos førstegradsslægtinge
- Type 1-diabetes og andre autoimmune sygdomme

Og så er der nogle, der slet ikke oplever symptomer – måske fordi de har vænnet sig til dem.

SÆRLIGT FOR BØRN

Specielt hos børn bør man reagere hvis:

- Barnet ikke følger sin vækstkurve
- Væksten ligger under det forventede i forhold til forældrenes højde
- Der er forsinket pubertet

CØLIAKI ER ARVELIG

1 ud af 10 nære slægtinge har også cøliaki. Børn, søskende og forældre til patienten bør altid testes med en blodprøve – uanset symptomer. Børn må gerne testes fra 2-årsalderen og derefter med et par års mellemrum. Ved symptomer bør der testes med det samme.

100 % GLUTENFRI - RESTEN AF LIVET

Cøliaki er en kronisk sygdom, som kun kan behandles ved en 100 % glutenfri diæt. Sygdommen kan altså hverken forebygges, kureres eller behandles med medicin.

ALLE KAN FÅ DIAGNOSEN

Cøliaki kan bryde ud både hos børn, unge og voksne. Omkring to tredjedele med cøliaki er piger eller kvinder.

ALVORLIGE KONSEKVENSER

Ubehandlet cøliaki kan på længere sigt føre til f.eks. nedsat livskvalitet, osteoporose og øget risiko for visse former for kræft.

HUSK GLUTEN FREM TIL DIAGNOSE

Patienten skal spise gluten (hvede, rug og byg) helt frem til den endelige diagnose er stillet – ellers er testresultaterne usikre.

HVORDAN HJÆLPER DU BARNET VIDERE?

Hvis du mistænker, at barnet har cøliaki, er det vigtigt, at barnet kommer til læge. Diagnosen stilles ud fra en samlet vurdering af symptomer, blodprøver og evt. biopsi fra tyndtarmen.

”
Det kan være svært at forbinde det enkelte symptom med cøliaki, men især hvis barnet har flere af symptomerne eller ikke følger sin vækstkurve uden anden forklaring, kan det være værd at tænke på cøliaki.
”

